

Sociální problémy v soudobé Číně

Problematika vnitročínské migrace
z venkova do měst

Směry čínské migrace

- 1. z venkova do měst**
2. z centra na periférii
3. z Číny do zahraničí
4. ze zahraničí do Číny
5. dočasná (turistika, studium, za prací)

Vnitřní migrace

流动人口 *liúdòng rénkǒu*

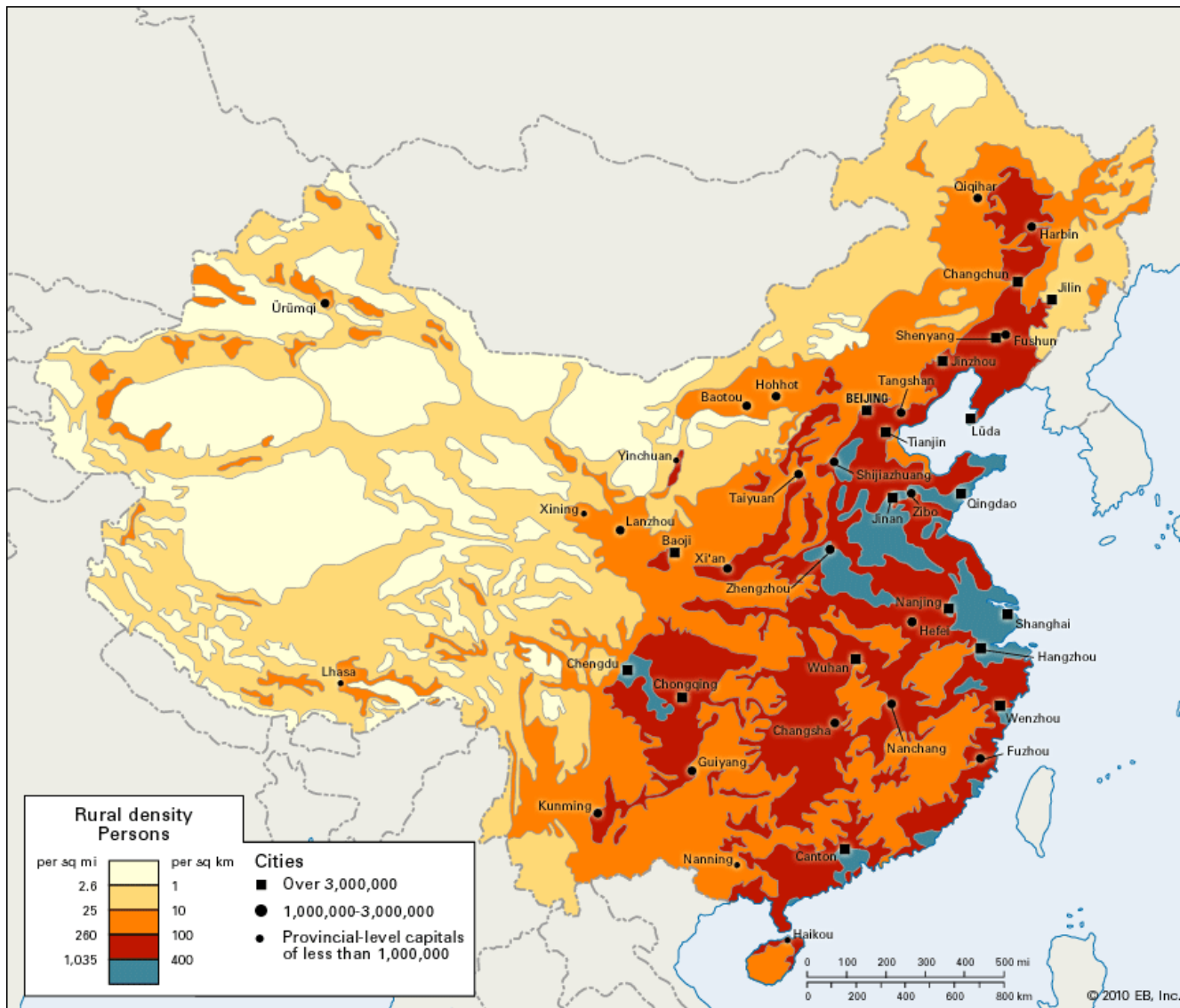
Data čínského národního statistického úřadu:

- 252 780 000 osob pracovalo v roce 2011 mimo oblast své registrace v ČLR (4.4% nárůst oproti roku 2010)
- 158 630 000 mimo provincii původu (3.4% nárůst oproti roku 2010)
- 94 150 000 v provincii původu (5.9% nárůst oproti roku 2010)
- Dlouhodobý růst městského obyvatelstva: 3% (1950) → 18% (1978) → 51.2% (2011) → 70% (2035)

Budoucí vyhlídky:

- Odhady hovoří o dalších 243 milionech migrantů do roku 2025
- Městská populace Číny by se tím rozrostla na 1 miliardu
- Polovinu obyvatel ve velkých městech by v té době tvořili migranti

Rozložení venkovské populace

Migrace - motivace

minulost

- Nedostatek zemědělské půdy (růst populace, civilizační rozvoj, proměny životního prostředí)
- Kolonizace, vojenská tažení, nucené vysídlování

současnost

- Nedostatek pracovních příležitostí na venkově
- Nerovné platové podmínky
- Změkčování systému *hùkǒu* (, též *hùjí téngbēn* registrace domácností)
- Ekonomické reformy, rozvoj tržní ekonomiky, zahraniční investice a průmysl, budování měst a infrastruktury
- Doosídlování periferních oblastí (ekonomická a národnostní politika)
- Slučování rodin

Vzorce vnitřní migrace

- 1-2 migrující generace od roku 1978 se vrací domů na venkov
- 2-3 zůstává ve městech
- Rodiče a děti zůstávají na venkově, produktivní generace migrují za prací a posílají peníze domů (70% tvoří osoby staré 15-35 let)
- Návštěvy domova během státních svátků, pravidelné dopravní kolapsy

směr migrace:

- z blízkého venkova do SEZ (Shantou, Shenzhen, Zhuhai, Xiamen, ostrov Hainan)
- z venkova do regionálních měst
- z vnitrozemí (Anhui, Jiangxi, Henan, Hunan, Hubei, Guangxi, Sichuan, Hebei) do pobřežních měst a provincií
 - Guangdong (15 mil.)
 - Shanghai (3,1 mil.), Beijing (2,5 mil.)
 - Jiangsu (2,5 mil.), Zhejiang (2,0 mil.), Fujian (2,1 mil.)
- z vnitrozemí do pohraničních regionů (Tibet, Qinghai, Xinjiang, Vnitřní Mongolsko, Heilongjiang) a nových SEZ (Chongqing, Kashgar, Chengdu)

Pracovní uplatnění migrantů ve městech

Těžký průmysl:

- Uhelné doly

Lehký průmysl a stavebnictví:

- Stavební dělníci
- Tovární pásová výroba a montovny (textil, obuv, elektronika, spotřební zboží)

Služby:

- Úklidové čety, údržba zeleně, péče o domácnosti
 - Obsluha v obchodech, restauracích, hotelech
 - Sběr a recyklace odpadu
 - Levná přeprava lidí a zboží
 - Pouliční prodej, drobné podnikání
-
- Neexistence záchranné sociální sítě (zdravotní a sociální pojištění, invalidní důchod atp.)
 - Nízké mzdy a vysoká míra konkurence na pracovním trhu
 - Nízká úroveň dodržování pracovního práva a špatná ochrana práv pracujících
 - Neexistence nezávislých odborů, velké množství protestů

Negativa

1. Pololegální status vnitřních migrantů ve vlastní zemi (systém *hukou*)
2. Nerovnoprávnost občanů ČLR (apartheid)
3. Bez registrace v místě pobytu (*hukou*) nejsou zajištěny sociální služby státu zejména ve zdravotnictví, vzdělávání a bytové politice
4. Rozvoj migrantských ghett a předměstí bez služeb a infrastruktury
5. Růst kriminality a bezpečnostních rizik
6. Úpadek práv a ochrany pracujících
7. Překážka přirozeného ekonomického rozvoje
8. Přelidňenost měst a vylidňování venkova
9. Rozbití rodinných vztahů a vazeb
10. Přetěžování dopravní infrastruktury
11. Vyčerpávání místních zdrojů (voda, elektrická energie, palivo, hromadění odpadů) a škody na životním prostředí
12. Vznik nestabilního prostředí s vysokou mírou sociálního pnutí (ekonomické, politické, etnické, náboženské)

Positiva

1. Příliv pracovních sil do měst a na východní pobřeží pohání ekonomický růst Číny
2. Bohatnutí čínské společnosti, zánik extrémní chudoby (příjem pod 1,25 \$/den - 85% v roce 1981 → 16% v roce 2005)
3. Přístup vesničanů k lepším možnostem vzdělání a pracovním příležitostem, k lepším životním podmínkám
4. Dobrodružství a seberealizace
5. Zdroj financí pro venkovské oblasti
6. Diversifikace trhu práce a pracovních zkušeností
7. Rozvoj služeb
8. Postupné a pomalé zlepšování pracovních práv
9. Růst střední třídy a postupná proměna čínské společnosti

